

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98'inci TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılması konusunda gereğini arz ederim.

Nejde DEMİR

Yeşil Sol Parti Ağrı Milletvekili

Türkiye hapishanelerinde özellikle siyasi mahpuslara yönelik gerek var olan mevzuatlardan gerekse de cezaevi idaresinin kişisel, keyfi tutum ve davranışlarından kaynaklanan hak ihlalleri her geçen gün artmaktadır. Hapishanelerde yaşanan hak ihlalleri, genelde tüm mahpuslar özelde ise kadın ve çocuk mahpuslar üzerinde ciddi, telafisi zor zararlara sebep olabilmektedir.

Türkiye hapishaneleri uzun zamandır mahpuslara yönelik hukuki dayanaktan yoksun bir şekilde verilen disiplin ve hücre cezalarıyla, baskın yapar gibi koğuş sayımlarıyla, işkence ve kötü muamele uygulamalarıyla kamuoyunun gündemine gelmektedir.

Patnos L Tipi Kadın Cezaevi uzun zamandır kadın mahpuslara yönelik işkence ve kötü muamele iddialarıyla kamuoyunun gündemindedir. En son Kürtçe şarkı söyleyip halay çektikleri için hücre cezasına çarptırılan kadın mahpusların maruz kaldığı hak ihlallerinin üzerinden henüz bir ay bile geçmemişken şimdi de insan onurunu zedeleyen düzeyde fiziki ve psikolojik işkence uygulandığına ilişkin bilgiler basına yansımıştır.

Patnos L Tipi Kapalı Cezaevi'nde kalan mahpus Mizgin Kayıtbey, Lale Kabişen ve Nazlıcan Barışer'in 31 Ağustos'taki sayıma erkek gardiyanların gelmesine, kadınların özel yaşam alanları olduğu için erkeklerin giremeyeceğini belirterek itiraz etmişlerdir. Olaydan bir gün sonra savcılıkla görüşmek isteyen kadınların talepleri reddedilmiştir. Basına yansıyan bilgilere göre olayı protesto etmek için kapıya vurmak suretiyle eylem yapan kadınlar, yaklaşık 40 kişilik gardiyan grubu tarafından 40 dakika boyunca darp edilmiş ve 4 saat boyunca "domuz bağıyla" bağlanıp bekletme odasında bekletilmişlerdir. Bu esnada cezaevinin yönetimin birinci, ikinci ve üçüncü müdürleri de kadınların başında beklemiş, cezaevi birinci müdürü kadınları, "Siz misiniz buradaki sorunları dışarıya aktaran, sorunları dışarıya aktarırsanız durumunuz böyle olur" diyerek işkence ve kötü muamele tehdidinde bulunmuştur.

Olayın devamında, kadınlar cezaevi ring araçlarına ters kelepçeyle bindirilmiş, saçlarından sürüklenerek hastaneye götürülmüş ve üstün körü muayene edilmişlerdir. Olay sonrası görüşe giden avukatlar kadınların vücutlarında işkence izlerinin olduğunu belirtmişlerdir.

Bu kapsamda;

- 1- Patnos L Tipi Kapalı Cezaevi'nde kadın mahpusların maruz kaldığı işkence ve kötü muamele uygulamalarından haberdar mısınız?
- 2- Patnos L Tipi Kapalı Cezaevi'nde kadın mahpusların maruz kaldığı hak ihlalleri, işkence ve kötü muamele iddiaları hakkında Bakanlığınızın yürüttüğü bir soruşturma veya inceleme mevcut mudur?
- 3- 40 kişilik bir gardiyan grubu tarafından darp edilen kadınların “domuz bağıyla” bağlanıp bekletildiği doğru mudur?
- 4- Kadınları saçlarından sürükleyen, “domuz bağıyla” bağlayıp insanlık dışı işkence uygulamalarında bulunduğu iddia edilen söz konusu gardiyan grubu ve kadınları cezaevinde yaşanan hak ihlallerini dışarıya aktardığı için olayı izleyip üstüne tehdit eden cezaevi birinci, ikinci ve üçüncü müdürleri hakkında herhangi bir soruşturma başlatılmış veya başlatılacak mıdır?
- 5- 2015-2023 yılları arasında Türkiye cezaevlerinde işkence ve kötü muamele sonucunda yaşamını yitiren mahpus sayısı kaçtır?
- 6- 2015-2021 yılları arasında Türkiye Cezaevlerinde işkence ve kötü muameleyle uğradığı iddiasıyla Bakanlığınıza başvuran mahpus sayısı kaçtır? İşkence ve kötü muamele uyguladığı gerekçesiyle yaptırıma tabi tutulan kamu görevlisi sayısı kaçtır?
- 7- Türkiye ceza evlerinde yaşam hakkının korunması, işkence ve kötü muamelenin önlenmesi amacıyla hangi tedbirleri alacaksınız?
- 8- Cezaevlerinde görev yapan idari personel ve gardiyanlara temel insan hakları eğitimi verilmekte midir? Eğer verilmediyse buna yönelik Bakanlığınızın bir çalışması olacak mıdır?